

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 8. jaanuar 2024
(OR. en)

5024/24

ECOFIN 3
UEM 2
SOC 2
EMPL 2

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Teema:	Häiremehhanismi aruanne 2024 – Eelnõu: nõukogu järeldused

Delegatsioonidele edastatakse lisas majandus- ja rahanduskomitee poolt 8. jaanuaril 2024 koostatud nõukogu järelduste eelnõu 2024. aasta häiremehhanismi aruande kohta.

HÄIREMEHCHANISMI ARUANNE 2024

– Eelnõu: nõukogu järeldused –

Euroopa Liidu Nõukogu:

1. RÕHUTAB, et hoolimata 2023. aastal toimunud aeglustumisest on ELi majandus endiselt vastupidav. MÄRGIB, et kõrgemad energiahinnad ja kasvav inflatsioon vähendasid ostujõudu ning sellele järgnenud karmimad rahastamistingimused pärssisid usaldust ja nõudlust, samal ajal kui ülemaailmne kaubavahetus on olnud tagasihoidlik. TUNNISTAB, et hiljutine inflatsioonilangus koos palkade kasvuga enamikus liikmesriikides ja jätkuvalt tugev tööturg peaksid aitama ostujõudu toetada, mis toob kaasa tarbimise suurenemise. RÕHUTAB, et ebakindlus on endiselt suur, sealhulgas mis puudutab geopoliitilisi pingeid, inflatsioonimäärade normaliseerimise ulatust ja kiirust, rahastamistingimuste arengut ja ülemaailmse nõudluse seisu, ning sellel võib olla mõju makromajanduslikule tasakaalustamatusele;
2. TOONITAB, kui oluline on makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse jätkuv rakendamine, et avastada varakult liikmesriikide majanduste, majandus- ja rahaliidu või kogu Euroopa Liidu majanduse nõuetekohast toimimist takistav tasakaalustamatus ning seda ennetada ja korrigeerida. VÄLJENDAB HEAMEELT häiremehhanismi 2024. aasta aruande üle, millega käivitatakse makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse rakendamise kolmeteistkümnes iga-aastane tsükel;
3. NÕUSTUB ÜLDJOONTES häiremehhanismi aruandes esitatud hinnanguga, mis käsitleb makromajandusliku tasakaalustamatuse arengut ja tekkivaid riske. MÄRGIB, et peaaegu kõigi liikmesriikide jooksevkonto saldo vähenes 2022. aastal märkimisväärselt, peamiselt energiahindade tõusu tõttu, millele enamikus liikmesriikides järgnes 2023. aastal kaubandusbilansi taastumisest tingitud kasv, kusjuures mõnes liikmesriigis on ülejäägid ja puudujäägid endiselt suured. Ka euroala jooksevkonto vähenes 2022. aastal märkimisväärselt, kuid jõudis 2023. aasta jooksul taas ülejäägini. TUNNISTAB, et suured välisvarade netopositsioonid peaaegu kõigis liikmesriikides üldiselt vähenesid, kuid jäid märkimisväärses;

4. MÄRGIB, et jätkuvad inflatsioonierinevused liikmesriikide vahel võivad konkurentsivõime osas põhjustada väljakutseid, mis on seni olnud piiratud. TUNNISTAB, et nominaalne tööjõu ühikukulu on ajalooliselt suure tööturul osalemise ja vähese töötuse ning kõrge inflatsiooni tingimustes kogu ELis märkimisväärselt kasvanud. TUNNISTAB, et energia- ja toorainehindade mõju on vähendanud ekspordi turuosa ning et pärast odavnemist 2022. aastal on nominaalsed tegelikud vahetuskursid enamikus liikmesriikides tõusuteel. MÄRGIB, et mõnes liikmesriigis on toimunud suur reaalne kallinemine, mis on tingitud inflatsioonist, mis on suurem kui kaubanduspartneritest riikides;
5. RÕHUTAB, et era- ja valitsemissektori kõrge võlakordaja väheneb jätkuvalt enamikus liikmesriikides. TUNNISTAB, et pandeemia toetuspaketid ja meetmed kõrgemate energiahindade leevendamiseks mõjutavad valitsemissektori võlakordajat, mis enamikus liikmesriikides on endiselt kõrgem kui enne COVID-19 kriisi. MÄRGIB, et ettevõtete võlakoormus on paljudes liikmesriikides ikka veel suur ja üle pandeemiaeelse taseme, kujutades endast riskitegurit. TUNNISTAB kasvavat intressikoormust ja karmimate rahastamistingimuste võimalikku mõju suurele võlale. TOOB ESILE, et kodumajapidamiste säästud on enamasti endiselt üle pandeemiaeelse taseme. VÕTAB TEADMISEKS eluasemehindade kasvu aeglustumise, mida iseloomustab hinnalangus, ehkki mitmes liikmesriigis on hinnad jätkuvalt kõrged, ning millel võib olla ülekanduv mõju teistele sektoritele. MÄRGIB, et pangandussektor on endiselt hästi kapitaliseeritud ja piisavalt likviidne ning viivislaenude tase on madal ja stabiilne;
6. PEAB TERVITATAVAKS häiremehhanismi aruandes esitatud kvaliteetset analüüsi. TUNNISTAB selles aruandes esitatud riskide võimaliku arengu ettevaatavat hindamist, varude näitajate analüüsimise tähtsust ning ELi ja euroala mõõtmete suuremat nähtavust. VÕTAB TEADMISEKS komisjoni kavatsuse viia läbi põhjalikud analüüsid 11 liikmesriigi kohta, kus esines 2023. aasta mais tasakaalustamatust või ülemäärast tasakaalustamatust, ning veel ühe liikmesriigi kohta, kus võib tasakaalustamatus tekkida. MÄRGIB, et aruandes tuuakse välja veel neli liikmesriiki, kellele tuleb mõne arengu osas pöörata tähelepanu, hoolimata sellest, et tasakaalustamatus neid ei mõjuta ega ole sellekohast riski;

7. KUTSUB ÜLES makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse tõhusalt rakendama ja selle praegu läbivaadatavasse majandusjuhtimise raamistikku paremini integreerima. TERVITAB makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse tulemustabeli käimasolevat korrapärasest läbivaatamisest. RÕHUTAB vajadust hoolikalt jälgida olemasolevat ja potentsiaalset tekkivat tasakaalustamatust ning sellele õigeaegselt poliitiliselt reageerida, sealhulgas rakendades asjakohaseid reforme, nagu on soovitatud riigipõhistes soovituses Euroopa poolaasta raames ning nagu on esitatud taaste- ja vastupidavuskavades;
8. TOONITAB, et makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamine ja korrigeerimine suurendab liikmesriikide võimet reageerida šokkidele ja toetab majanduslikku lähenemist. RÕHUTAB, et igasuguse tasakaalustamatuse vähendamine aitab kaasa ELi majanduse üldisele vastupanuvõimele ning võib avaldada positiivset ülekanduvat mõju kogu euroalal ja ELis.
-